

РЕЦЕНЗИЯ

от д-р **Димитър Георгиев Велев**,
професор в Университет за национално и световно стопанство

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **‘професор’**

в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
професионално направление 3.8 Икономика,
научна специалност Икономика и управление (Информационни системи и технологии)

В конкурса за ‘професор’, обявен в Държавен вестник, бр. 40 от 14.05.2021 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра “Управление и количествени методи в икономиката” към Факултет по икономически и социални науки, като кандидат участва **доц. д-р Галина Мирчева Илиева** от катедра “Управление и количествени методи в икономиката” към Факултет по икономически и социални науки на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски".

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № Р33-3126 от 13.07.2021 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност **‘професор’ в ПУ** по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност Икономика и управление (Информационни системи и технологии), **обявен за нуждите на катедра “Управление и количествени методи в икономиката”** към Факултет по икономически и социални науки (ФИСН).

За участие в обявения конкурс са подадени документи от **единствен кандидат:**
доц. д-р Галина Мирчева Илиева от катедра “Управление и количествени методи в икономиката” към Факултет по икономически и социални науки на ПУ.

Представеният от доц. д-р Галина Мирчева Илиева комплект материали чрез онлайн достъп до drive.google.com е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

- автобиография;

- диплома за висше образование ОКС „магистър“;
- диплома за образователна и научна степен „доктор“;
- диплома (свидетелство) за академична длъжност „доцент“;
- удостоверение за трудов стаж от ПУ;
- справка за спазване на Националните минимални изисквания за заемане на академичната длъжност "професор" по 3.8. Икономика;
- справка за удовлетворяване на допълнителните факултетни изисквания на ФИСН при ПУ;
- пълен списък на публикациите на кандидата;
- списък на публикациите за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“;
- пълен списък на цитиранията на кандидата;
- списък на цитиранията за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“ (реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация);
- справка за аудиторни занятия в ПУ след придобиване на академична длъжност „доцент“;
- списък на научноизследователски и образователни проекти за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“ и съответните удостоверяващи служебни бележки;
- справка за дейността със студенти и докторанти;
- списък на публикуваните учебници и учебни пособия;
- анотации на научните трудове по процедурата за заемане на академична длъжност „професор“;
- авторска справка за научните приноси в трудовете за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“;
- декларация за оригиналност и достоверност на заявените приноси и приложените документи за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“;
- електронни копия на научните трудове за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“.

Кандидатът доц. д-р Галина Мирчева Илиева е приложила общо 24 научни труда, от които 1 монография, 2 студии в съавторство, 20 статии и публикувани доклади, 1 университетско учебно пособие и списък на 6 научноизследователски и образователни проекти за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“.

Приемам за рецензиране всичките 24 научни труда, които са представени за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“ и са извън процедурите за „доктор“ и „доцент“. Нямам забележки и коментари по представените документи.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Кандидатът доц. д-р Галина Мирчева Илиева през 1986 завършва Технически университет – София (ВМЕИ „Ленин“) като „магистър: инженер по радиоелектроника“. През

2008 придобива образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Информатика“. От 1991 г. работи в ПУ „Паисий Хилендарски“, първоначално като асистент старши асистент, главен асистент по научна специалност „Математическо и програмно осигуряване на изчислителни машини и системи“, а от 2011 като „доцент“ по научна специалност „Информатика“. Води на лекции в ПУ в областта на информатиката и информационните технологии. Осъществява научно-изследователска дейност в областта на информатиката и нейните приложения в икономиката и управлението. Участва в международни, национални и университетски проекти по тематиката на конкурса.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

3.1. Оценка на учебно-педагогическа дейност

Доц. д-р Галина Мирчева Илиева, според представената справка за аудиторни занятия в ПУ след придобиване на академична длъжност „доцент“ се установява, че е водила лекции и провеждала упражнения с различни специалности във ФИСН и в други факултети на ПУ по следните дисциплини:

- Информационни системи и технологии;
- Електронно правителство;
- Интернет маркетинг;
- Електронна търговия;
- Управленски информационни системи;
- Информационни технологии в икономиката;
- Бизнес анализ с R;
- Интернет технологии в туризма.

Кандидатът има издадено 1 учебно пособие по водена от нея учебна дисциплина: Илиева, Г. “Управленски информационни системи”, УИ „П. Хилендарски“, 109стр., 2016, ISBN 978-619-202-144-3, ISBN 978-619-202-145-0 CD.

Доц. д-р Галина Илиева е участвала в практическото обучение на 17 студенти от различни специалности на ФИСН като академичен наставник в рамките на национален проект BG05M2OP001-2.002-001 „Студентски практики“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, 2013-2014 г.

Според приложената справка, доц. Илиева е научен ръководител на 8 успешно защитили дипломанти, от които 6 във ФМИ в ОКС „бакалавър“ и 2 във ФФ в ОКС „магистър“. Участвала е в комисии за провеждане на държавни изпити и защити на дипломни работи на

студенти от магистърска програма „Икономическо моделиране и бизнес анализ“ към ФИСН на ПУ.

Доц. Илиева е научен ръководител на 1 успешно защитил докторант в професионално направление 3.8. Икономика (Икономика и управление) към ФИСН на ПУ.

3.2. Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Кандидатът доц. д-р Галина Мирчева Илиева е предложила общо 24 научни труда, от които 1 монография, 2 студии в съавторство, 20 статии и публикувани в пълен текст доклади, 1 учебно пособие за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“.

Представената монография на тема „Облачни технологии: многокритериален избор“ е издадена от академичното издателство на БАН „Проф. М. Дринов“ през 2016 в обем 136 стр.

Представените 22 научни публикации могат да бъдат класифицирани, както следва: 2 броя студии в списания; 16 броя статии в списания; 6 броя доклади, публикувани в пълен текст в сборници на международни конференции; 9 броя публикации, индексирани в световноизвестните бази данни с научна информация Web of Science и/или Scopus; 5 броя на български език и 17 броя на английски език.

Всички представени научни труда са по тематиката на конкурса.

Кандидатът доц. д-р Галина Мирчева Илиева изпълнява Националните минимални изисквания за придобиване на академичната длъжност "Професор" по 3.8. Икономика и удовлетворява допълнителните факултетни изисквания на ФИСН при ПУ.

3.3. Приноси (научни, научно-приложни, приложни) на кандидата

Научните, научно-приложните, приложните приноси на доц. д-р Галина Илиева, свързани с изследователската и учебна дейност за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“, са в 5 тематични направления:

А. Разработване и прилагане на интелигентни методи за вземане на информирани и обосновани управленски решения:

А1. Иновативни подходи за вземане на управленски решения: [2], [9], [15], [18-19], [21], [23];

– Разработени са модели за сравнение и наредба на обекти на стопанското и социалното управление: стратегии за наддаване в електронната търговия [2]; строителни предприятия, участващи в обществени поръчки [9]; облачни платформи за работа с големи данни [18]; студенти-участници в електронни учебни курсове [19]; доставчици на облачни услуги [21];

– Държавите-членки на Европейския съюз са групирани в статистически кълстери със сходни показатели за конкурентоспособност, иновации и дигитализация, а чрез прогнозен анализ са очертани перспективите пред нашата страна в близките няколко години [15];

– Предложена е унифицирана концептуална рамка за интелигентен анализ на образователни данни, включваща разнообразни алгоритми за анализ на данни (машинно обучение, многокритериален анализ, анализ на големи /поточни/ данни) [23].

A2. Усъвършенстване на интелигентни методи за решаване на икономически проблеми в условия на несигурност: [1], [10], [14], [17], [20]

– Предложена е методика за избор на подходяща облачна услуга за създаване на съвременна инфраструктура на организациите чрез иновативни методи на дигиталните технологии [1];

– Създаден е хибриден групов метод за многокритериален анализ, който включва и метод за пресмятане на относителните тегла на критериите в условия на повишена несигурност (с размити числа от тип-2) [10];

– Предложен е метод за предсказване на времеви серии с размити числа на основата на размитите закономерности, разкрити в зададен времеви интервал [14];

– Представен е метод за решаване на транспортната задача чрез експоненциални функции за принадлежност за елементите на транспортната матрица, пресметнати на основата на исторически данни [17];

– Създаден е нов метод за определяне на относителните тегла на сравняваните алтернативи с размити триъгълни числа и относително ниска изчислителна сложност [20].

Б. Разработване на модели за прилагане на модерни технологии за дигитализация на икономиката и управлението: [8], [12-13], [22]

– Предложен референтен модел за приложение на големи данни в електронната търговия, като са анализирани възможностите на големите данни за трансформация на основни бизнес процеси при онлайн търговията [8];

– Създаден е референтен модел на бизнес интелигентна система, като в трите слоя на модела са интегрирани модерни технологии за интегриране, обработка и анализ на фирмени данни [12];

– Анализират се актуални промени в сегмента на бизнес интелигентни-те системи и се предлага алгоритъм за селекция на бизнес интелигентни платформи според оценките на потребителите за техните функционални възможности [13];

– Предложена е референтна рамка за приложение на Интернет на нещата (internet of Things, IoT) за дистанционно преподаване и оценяване в електронна среда при пандемия [22].

В. Географските информационни системи за автоматизация на управлението по икономически области и в социалното управление: [4], [6], [16]

В трудовете [4], [6] и [16] се представят резултати, свързани с практическото приложение на ГИС за решаване на задачи, изискващи обработка на маркетингови данни. Анализират се разнообразни приложения на географските информационни системи за управление на маркетингови дейности, и по-специално на тези, свързани с определяне на местоположението на потребителите [4]. Разкриват се възможностите на ГИС за 2D и 3D анализ на маркетингови данни. Разработен е ГИС-базиран метод за решаване на задачи от областта маркетинговия мениджмънт на примера на задачата за търговския пътник [6]. С помощта на ГИС и клъстерен анализ се откриват съществени различия в броя на новодиагностицираните заболели лица по административно-териториални области [16].

Г. Разработване и прилагане на модели, системи и дидактически средства в обучението на икономисти и мениджъри: [3], [5], [7], [11].

Анализът на данните от проведеното анкетно проучване на преподавателите във ФИСН относно приложението на новите технологии в обучението показва значително увеличение на дела на учебните дисциплини, преподавани с помощта на информационните технологии през изследвания период. Според данните от анкетното проучване за отношението на студентите от Факултета към новите методи за обучение, внедряването на Web 2.0 технологиите изостава [3].

Предложен е модел за обучение на студентите от специалност „Финанси“, комбиниращ формирането на професионална компетентност и развитието на личностните способности. Предложеният модел за преподаване и изпитване се базира на смесено, проблемноориентирано и ситуационно обучение, като се стимулират съвместната работа и споделянето на знания между обучаваните [5].

Представен е иновативен модел за преподаване на темата за бизнес интелигентните системи (БИС) в обучението по „Информационни системи и технологии“ по модела „учене чрез правене“. Изучаването на темата завършва с изпитен тест. Сравнението на получените изпитни резултати показва, че е налице статистически значима разлика в оценките на двете групи студенти, обучавани съответно по традиционния начин и според новия модел, като оценките в групата, обучавана „чрез правене“ са по-високи [7].

Анализират се характерните особености на училищното и университетско-то образование по предприемачество в България. Разкрити са някои проблеми, включително и инфраструктурни, чието решаване би било предпоставка за ус-пешна подготовка на студентите във ФИСН за реализацията им като предпри-емачи на бъдещето [11].

Д. Университетско учебно пособие: [24]

Представеното учебно пособие [24] е предназначено за студенти и е прилагано многократно при обучение на студенти от ФИСН по следните учебни дисциплини: „Управленски информационни системи“, „Електронна търговия“ и „Интернет маркетинг“.

3.4. Цитирания на кандидата

Кандидатът доц. д-р Галина Мирчева Илиева е представила списък с 22 цитирания (на 6 нейни научни труда) за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“. Всички цитиращи публикации от списъка са в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Това показва значимостта на получените изследователски резултати и заслуженото признание на кандидата сред научните среди у нас и в чужбина.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Убедено заявявам, че кандидатът е водещ изследовател в предложените публикации за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“

Приемам, че формулираните научни, научно-приложни и приложни приноси са лично дело на кандидата и доказват високото научно ниво на доц. д-р Галина Мирчева Илиева.

Не съм открил данни за плагиатство от страна на кандидата.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам забележки и препоръки към кандидата.

6. Лични впечатления

Доц. д-р Галина Мирчева Илиева е утвърден учен в областта на информационните системи и тяхното приложение икономиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Галина Мирчева Илиева **отговарят на всички на** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“ за заемане на академичната длъжност „професор“.

Кандидатът в конкурса е представил **значителен** брой научни трудове, публикувани след процедурата за заемане на академичната длъжност „доцент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. д-р Галина Илиева **несъмнено е на високо ниво.**

Постигнатите от доц. д-р Галина Илиева резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Факултета по икономически и социални науки, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Факултет по икономически и социални науки за избор на **доц. д-р Галина Мирчева Илиева** на академичната длъжност-„професор“ в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност Икономика и управление (Информационни системи и технологии).

07.09.2021 г.

Рецензент:

/проф. д-р Димитър Велев/